

Ajankohtaista metsistä ja ilmastonmuutoksesta sekä metsäalaaan liittyvästä kehittämisestä

Varsinais-Suomen ilmastovastuujaosto 10.9.2024
Minna Rautalin, elinkeinopäällikkö, Lounais-Suomi
Suomen metsäkeskus

- Riippumaton, valtakunnallinen valtionapuorganisaatio
- MMM:n tulosohtaus
- Henkilöstö n. 470
- Vajaa 100 kehittämishanketta

Mitä Metsäkeskus tekee?

Metsäkeskus **tuottaa ajantasaista tietoa Suomen metsistä** metsänomistajien ja metsäalan päätöksenteon tueksi. Metsä- ja luontotieto pitää sisällään muun muassa tietoa puustosta, erityisen tärkeistä elinympäristöistä sekä metsien käytöstä.

- Tieto jaetaan sekä avoimesti ilman henkilötietoja että vahvan tunnistautumisen kautta Metsään.fi-palvelussamme.

Metsäkeskus **myöntää tukia** yksityismetsänomistajien metsän- ja luonnonhoitotöihin. Tärkein tuki on metsätalouden määräaikaiseen kannustejärjestelmään perustuva metka-tuki.

Metsäkeskus **valvoo**, että yritykset ja yksityishenkilöt **noudattavat metsää koskevia lakeja**.

Metsäkeskus edistää sitä, että **metsiin perustuvat elinkeinot ovat mahdollisimman monipuolisia ja toiminta on kannattavaa**.

MITÄ:

Metsät ja elinkeinot

Metsiin perustuvat elinkeinot monipuolisuvat ja niiden kannattavuus ja kilpailukyky vahvistuvat.

Metsät ja ilmastomuutos

Hoidetut metsät kestävät hyvin tuhoja ja sopeutuvat ilmastomuutokseen.

Metsät ja monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuus vahvistaa metsien terveyttä ja tuhonkestävyyttä.

MITEN:

Lakien toimeenpano on läpinäkyvää ja vaikuttavaa ja edistää metsien kestäväää käyttöä. Metsätalouden julkiset tuet hallinnoidaan tehokkaasti ja niitä käytetään aktiivisesti.

Metsä- ja luontotieto toimii pohjana metsien kestäväälle ja monipuoliselle käytölle. Ajantasaista metsä-, luonto- ja asiakastietoa hyödynnetään monipuolisesti ja tehokkaasti.

Päätöksenteon tuki Metsäkeskuksen tuottama tieto tukee yhteiskunnan, yritysten ja metsänomistajien päätöksentekoa sekä alueellista kehittämistä. Metsäkeskuksen tieto parantaa yritysten edellytyksiä tuottaa palveluja metsänomistajille.

Osaava henkilöstö ja aktiiviset asiakkaat

Metsäkeskuksen kanssa asiointi saa asiakkaan luottavaiseksi ja innostuneeksi.

ARVOMME:

Edistyskellisyys

Yhdessä tekeminen

Vastuullisuus

Riippumattomuus

Hillitään ja sopeudutaan!

- Ilmastonmuutoksen hillintä:
Metsien hiilensidonnan kasvattaminen
 - Oikea-aikaiset hoitotoimenpiteet
 - Lannoitus
 - Joutoalueiden metsitys (potentiaali n. 4100 ha)
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen:
Sään ääri-ilmiöihin ja tuhoihin varautuminen metsänhoitokäytäntöjä muuttamalla
 - Sekapuustoisuus
 - Kasvupaikalle parhaiten sopivat puulajit
 - Monimuotoisuuden vahvistaminen

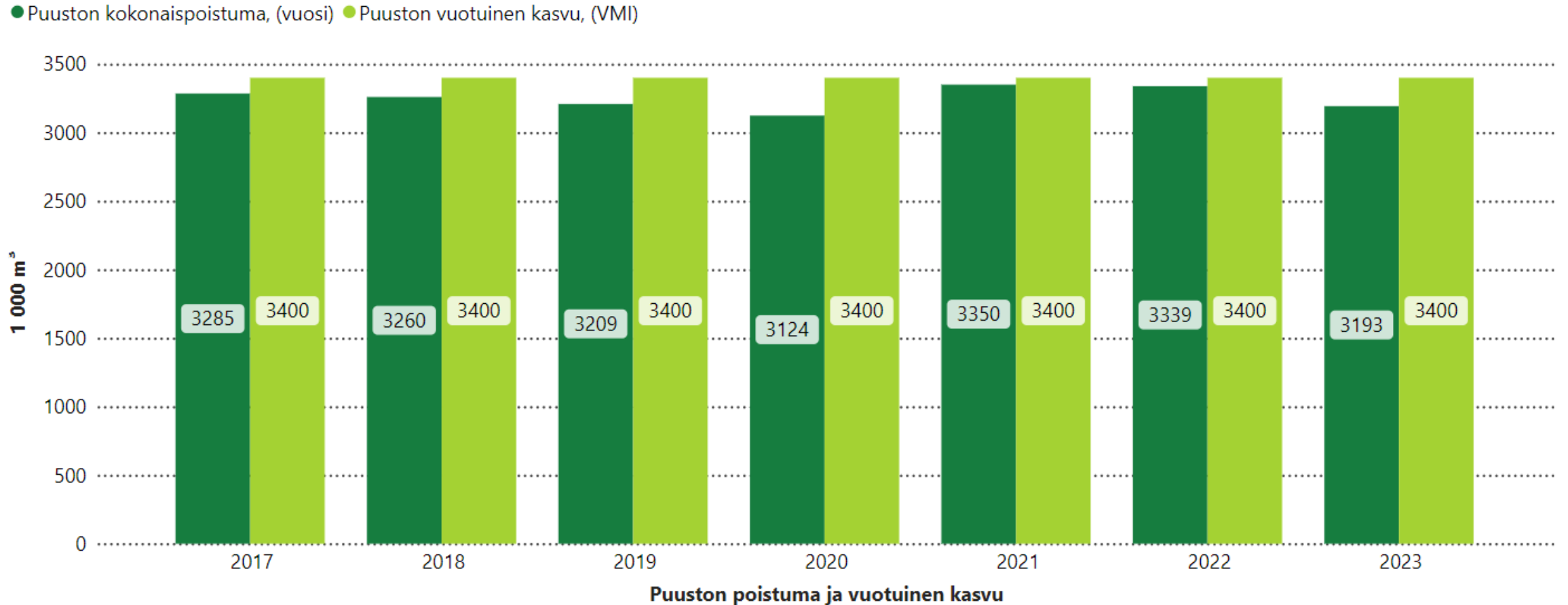
Ilmastokestävä metsänhoito

**Ilmaston-
muutoksen
hillintä**

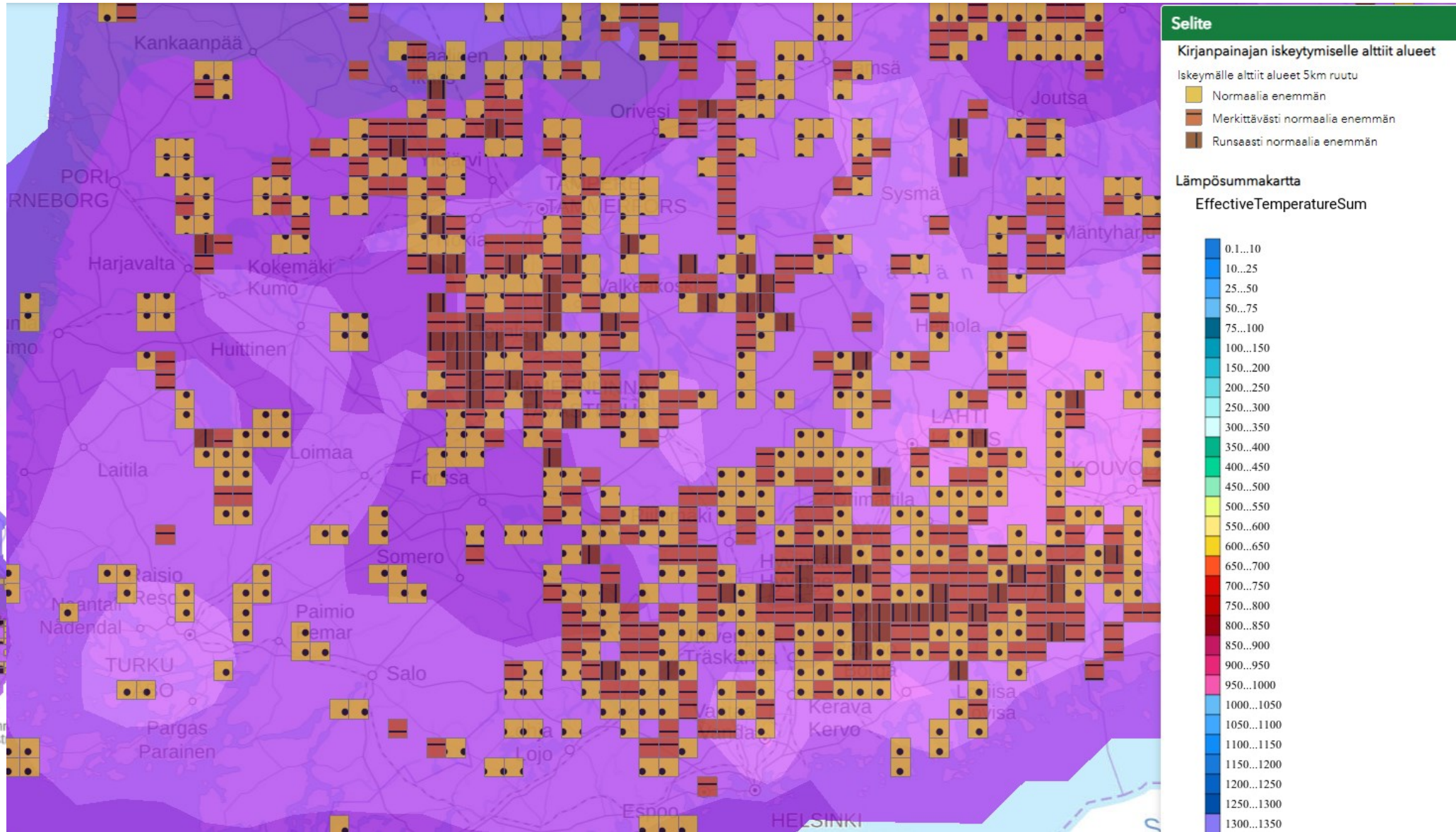
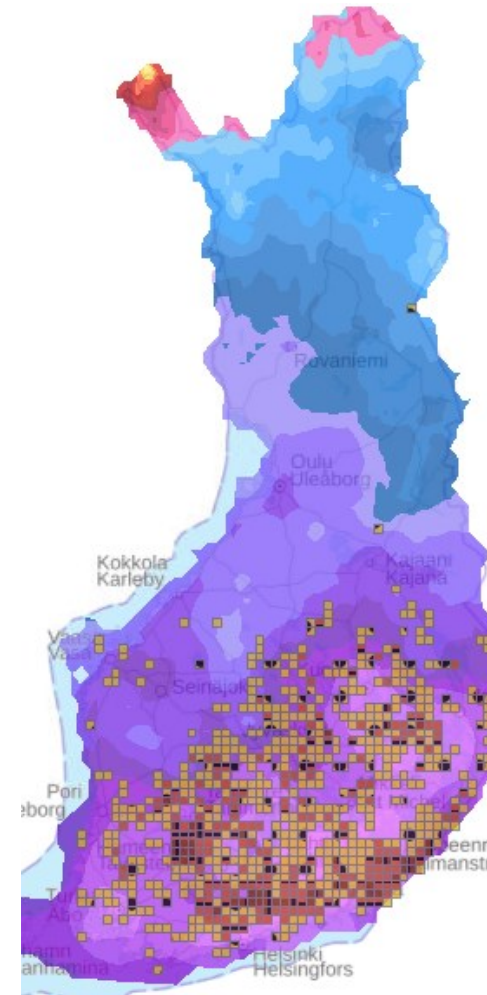
**Ilmaston-
muutokseen
sopeutuminen**

Puuston poistuma ja vuotuinen kasvu

Tietolähteen päivämäärä: 25.4.2024

Kirjanpainajan iskeymälle alttiit alueet

Päivämäärä

Maakunta

Kunta

Metsätuho

Pääpuulaji (MKI)

Hakkuuntarkoitus

1.1.2024

9.8.2024

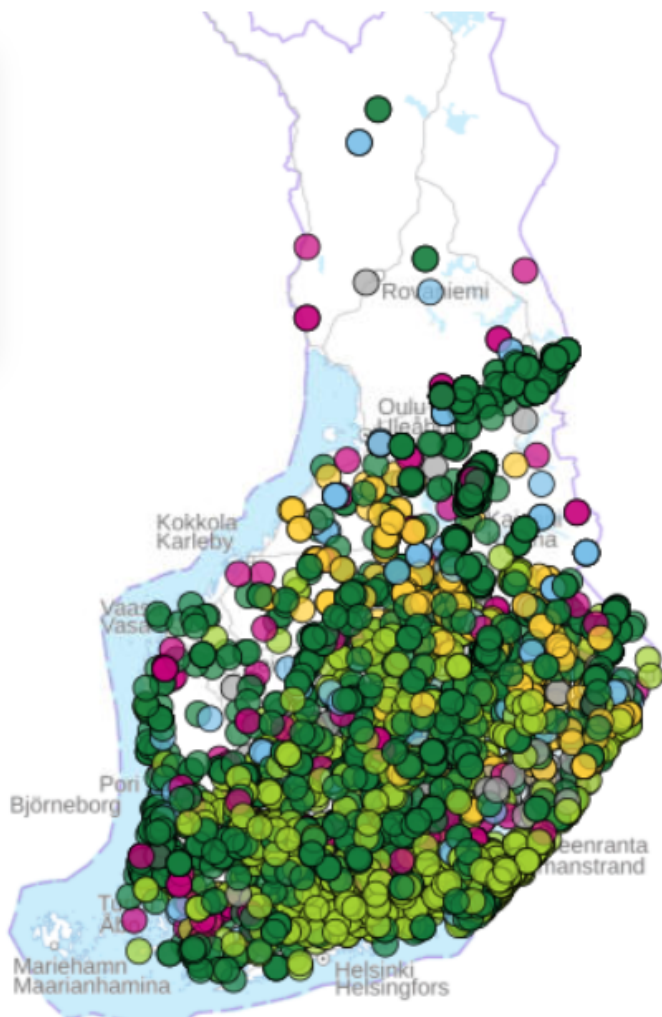
Kaikki

Kaikki

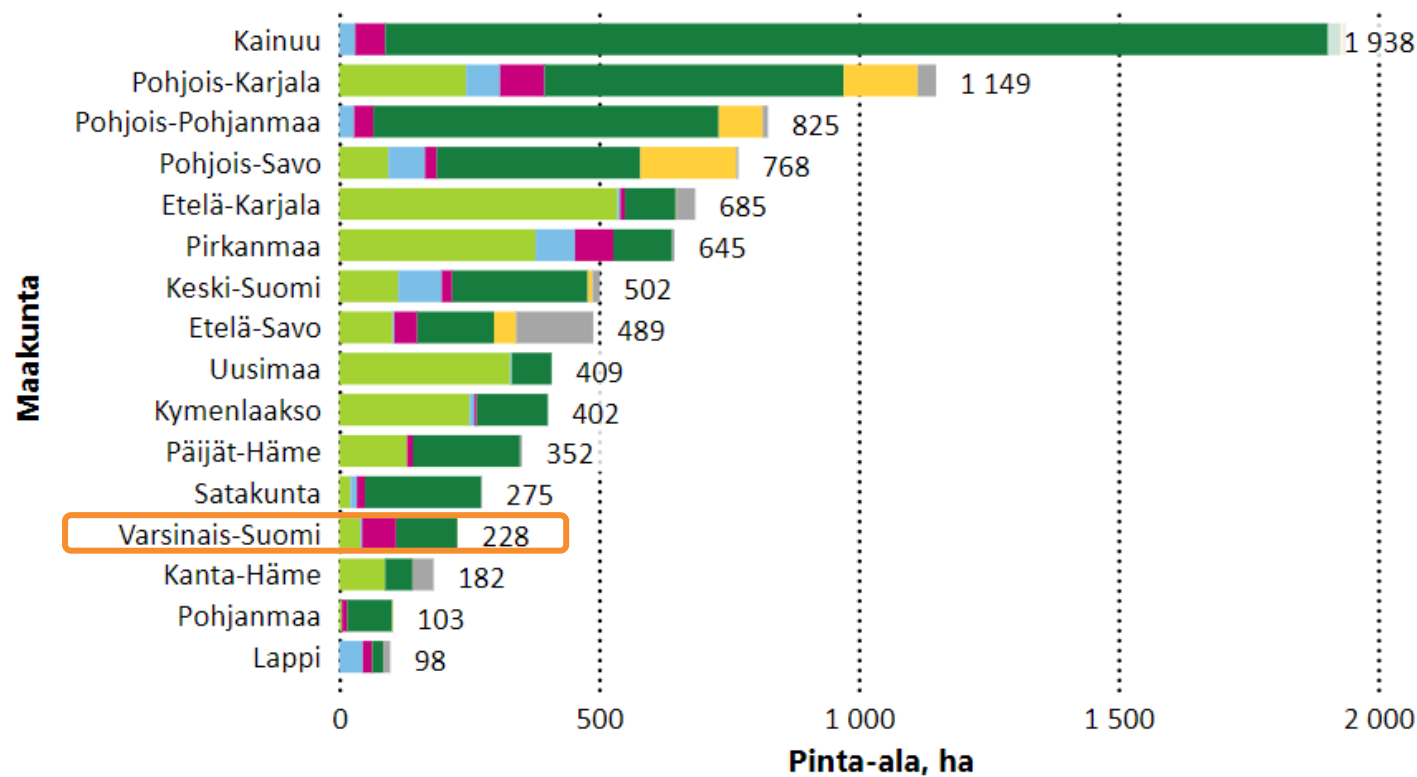
Kaikki

Kaikki

Kaikki

Metsätuho ● Hyönteistuho ● Lumituho ● Muu metsätuho ● Myrskytuho ● Ravinnetalouden häiriö ● Sienituho

9 115

Kokonaispinta-ala, ha

9 115

Pinta-ala, ha

Metsäkeskus

Alueellinen metsäohjelma kokoaa alan kehittämistarpeet yhteen

Lounais-Suomen metsäohjelma 2021-2025

[LOUNAIS-SUOMEN metsäohjelma 2021 - 2025 \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

- Perustuu Kansalliseen metsästrategiaan (2035)
- Lounais-Suomen metsäneuvosto laatii, seuraa ja toimeenpanee
- Suomen metsäkeskus kokoaa käytännössä ja edistää toimeenpanoa

Ilmastokestävä metsätalous Lounais-Suomen metsäohjelmassa 2021-2025

Tavoitetila vuonna 2025

Metsien mahdollisuudet ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa on tunnistettu ja otettu käyttöön. Lounais-Suomen metsät säilyvät hiilinieluinä. Hyvän metsänhoidon merkitys hiilinielujen ylläpitämisessä tunnistetaan.

1. Edistetään ilmastoviisasta turvemaiden metsänhoitoa

- Hyödynnetään ja viedään käytäntöön uusimpia tutkimustuloksia
- Edistetään ennallistamista soveltuvilla kohteilla, etenkin suojelukohteilla
- Edistetään jatkuvaa kasvatusta soveltuvilla kohteilla
- Lisätään tuhkalannoitusta
- Harkitaan kunnostusojituksen tarve tapauskohtaisesti
- Neuvotaan metsänomistajia ja koulutetaan toimijoita

2. Tutkitaan ja seurataan hiilensidonnan markkinoita

- Inventoidaan ja selvitetään potentiaalisia menetelmiä ja kohteita
- Lisätään tietoa markkinamekanismeista

3. Varaudutaan ilmastonmuutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin

- Suositaan sekametsiä ja kasvupaikalle soveltuvia puulajeja
- Varaudutaan myrsky-, sieni- ja hyönteistuhoihin sekä vieraslajeihin
- Lisätään viestintää ja koulutusta erilaisiin tuhoihin varautumisesta ja niiden estämisestä

4. Lisätään hiilinieluja metsittämällä

- Edistetään turvetuotannosta vapautuneiden suonpohjien ja heikkotuottoisten tai viljelystä poistuneiden maatalousmaiden metsittämistä maisema-, luonto- ja kulttuuriympäristöarvot huomioiden. Huomioidaan tapauskohtaisesti myös alueiden muut käyttömahdollisuudet, kuten riistakosteikot ja -pellot.
- Lisätään viestintää ja koulutusta metsittämismahdollisuuksista

Metsäkeskus

Resurssikestävä metsänhoito ja puurakentaminen Lounais-Suomen metsäohjelmassa 2021-2025

2. Edistetään puurakentamista

- Lisätään kuntapäätäjien, suunnittelijoiden ja viranomaisten osaamista puurakentamisen hankkeiden suunnittelussa, rakennuttamisessa ja hankintojen kilpailuttamisessa
- Edistetään kuntien puurakentamisen ohjelmien syntyä. Ohjelmiin kootaan kunnan omat tavoitteet puun käytölle julkisessa sekä infra- ja asuntorakentamisessa.
- Lisätään kuntien kaavoittajien tietoa kaavoituksen hyvistä käytännöistä puurakentamisen kannalta (kuntien puurakentamisen alueet ja yksittäiset tontit, puurakentamisen mahdollistaminen kaavoilla)
- Tuodaan esille puun terveys- ja hyvinvointivaikutuksia

3. Huolehditaan metsien terveydestä sekä ennakoidaan ja minimoidaan tuhoja

- Ennakoidaan ja minimoidaan myrsky-, sieni- ja hyönteistuhoja sekä estetään mahdollisten vieraslajien leviäminen

Kuva: Sanna Juntunen,
Suomen metsäkeskus

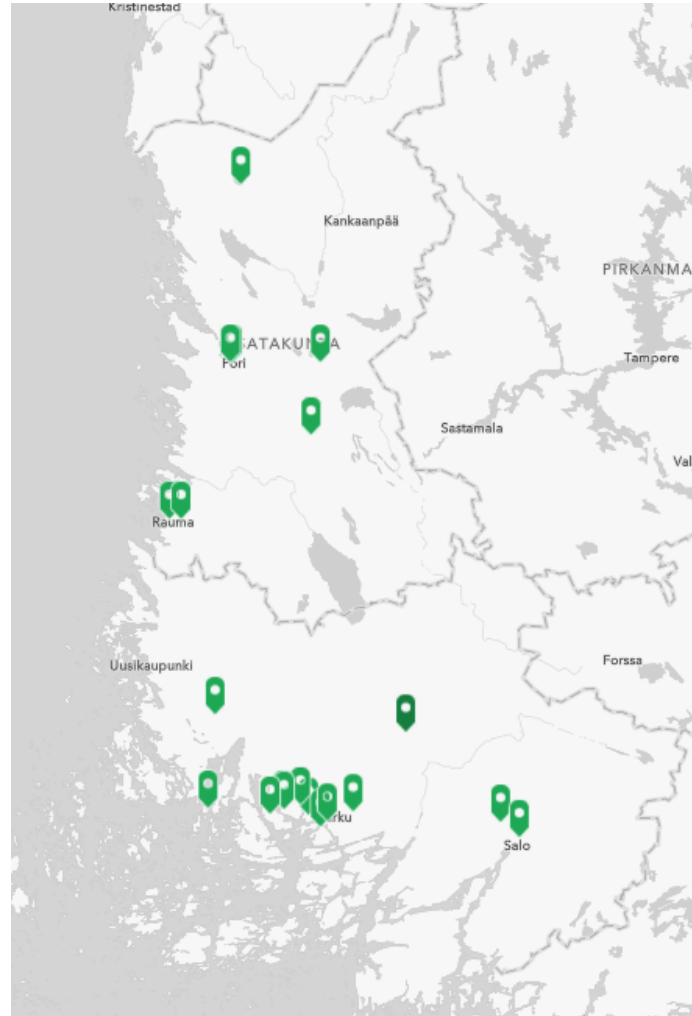
Lounais-Suomi rakentuu puusta

2021-2023

Toteuttajina Suomen metsäkeskus,
Prizztech, Kaarinan kehitys ja Tampereen yliopisto

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Uotilan puukoulu ja -
päiväkoti, Rauma	Vehmaan uusi
yhtenäiskoulu	Naantalin
asuntomessualue
Turun Linnanfältin
puurakentamisen alue	Velkuan koulu, Naantali	Vinnarin päiväkotii,
Harjavalta
Pilke tiedepäiväkoti Kipinä,
Kaarina	Ollikkalan päiväkotii, Salo	Märynummen päiväkotii,
Salo
Kullaan
metsäoppilaitoksen koul...	Tuomarinkulman
puukerrostalo, Pori	Kunnantalo, Aura
Naantalin puukerrostalot	Puurakenteinen varasto-
ja sosiaaliliilojen rakennus	Raision asuntomessujen
puukerrostalot

Ilmastokestävyyttä Lounais-Suomen metsiin

2-vuotinen hanke käynnistymässä syksyn aikana
Yhteistyössä Suomen metsäkeskus ja MTK Metsänomistajat

Päätavoite: Metsänhoito Lounais-Suomen alueella on ilmastokestävää ja luonnon monimuotoisuuden huomioiva

Osatavoite 1. Metsänomistajat tunnistavat ja ottavat käyttöön metsien mahdollisuudet ilmastonmuutoksen hillinnässä sekä ymmärtävät, että metsänhoidon on sopeuduttava ilmastonmuutokseen.

Osatavoite 2. Metsäluonnon monimuotoisuus turvataan talousmetsien luonnonhoidon keinoin alueen ominaispiirteet huomioiden.

Osatavoite 3. Jaetaan monipuolisesti tietoa ja lisätään aihepiiriin liittyvää viestintää alueella.

Suomi Areena: Metsät muuttuvassa ilmastossa

[MTV Katsomo](#)

[Metsät muuttuvassa ilmastossa](#)

Metsät muuttuvassa ilmastossa

Ke 26.6.2024 klo 13.00–13.45

Eetunaukion lava, Itäpuisto 4, Pori

Ilmastonmuutos vaikuttaa metsien käyttöön ja lajistoon. Kuumuus ja kuivuus heikentävät puiden kasvua ja lisäävät metsäpaloriskiä. Lauhat talvet hankaloittavat puunkorjuuta ja suuret lämpötilan vaihtelut teiden kunnossapitoa. Lämpötilan kohoaminen ja sään ääri-ilmiöt lisäävät hyönteis- ja tuulituhojen riskiä.

Suomen metsäkeskuksen Ilmastokestävyttä Lounais-Suomen metsiin -hankkeen keskustelussa pohditaan, kuinka metsissä ja metsätaloudessa voidaan varautua ja sopeutua ilmastonmuutokseen.

Kalle Vanhatalo
palvelualueen päällikkö,
Tapio Oy

Maija Perävainio
metsäjohtaja,
Westas Group

Saija Kuusela
projektipäällikkö,
Suomen ympäristö-
keskus SYKE

Riikka Leskinen
toimialapäällikkö,
Valonia

Markku Remes
metsänhoidon
johtava asiantuntija,
Suomen metsäkeskus

Keskustelun juontajana
Helena Herttuainen
luonnonhoitopäällikkö,
Suomen metsäkeskus

Lounais-Suomen metsäohjelman 2026-2030 laatiminen käynnistyy vuodenvaihteessa

-> Toiveena myös Varsinais-Suomen ilmastovastuujaoston
osallistuminen